

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/87/2019
Identifikačné číslo spisu: 7518201119
Dátum vydania rozhodnutia: 18.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7518201119.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne F. O. X., nar. XX.XX.XXXX, Y. N. XXX/XX, XXX XX H., zastúpenej advokátkou JUDr. Annou Lacovou, so sídlom Pražská 4, 040 11 Košice, proti žalovanému DART KOŠICE, s. r. o., so sídlom 044 21 Šemša 229, IČO: 36 586 366, zastúpenému advokátkou JUDr. Danielou Sokol, so sídlom Kuzmányho 57, 040 01 Košice, o zrušenie účasti v spoločnosti, o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, o dovolaní žalobkyne, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaný m á proti žalobkyni n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Košice - okolie (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 17Cb/11/2018-176 zo 16. augusta 2018 rozhodol tak, že zakázal žalovanému akokoľvek nakladať, disponovať, vykonávať výbery, prevody, bankové operácie či ďalšie dispozície s finančnými prostriedkami na účte žalovaného, vedenom v N. N., a. s. č. N.XX XXXX XXXX XXXX XXXX tak, aby stav finančných prostriedkov na tomto účte neklesol pod 70.000 €, a to až do doby právoplatného zrušenia tohto neodkladného opatrenia. 2 V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v prebiehajúcom konaní o zrušenie účasti žalobkyne v žalovanej spoločnosti súd vydal žalobkyňou navrhnuté neodkladné opatrenie, pretože žalobkyňa nepochybne nielen osvedčila, ale aj preukázala, že žalovaný nie je vlastníkom žiadneho majetku, keď posledné nehnuteľnosti vedené na LV XXX k. ú. I. (parcela č. XXX/X - ostatné plochy o výmere 4.688 m², parc. XXX/X - zast. plocha a nádvorie o výmere 367 m² a stavba - dom č. s. XXX - sklad hutného materiálu) boli speňažené v exekučnej dražbe a ich ekvivalentom sa stali finančné prostriedky vo výške rozdielu medzi výťažkom z dražby (92.300 €) a výškou uspokojovaných pohľadávok v rámci exekúcií (34.640,78 €), t. j. v sume 57.659,22 €. Predmetom sporu vo veci samej je zrušenie účasti žalobkyne v žalovanej spoločnosti, s čím po kladnom rozhodnutí súvisí vznik jej práva na vyrovnací podiel. Pokiaľ žalovaná okrem práva na získanie sumy 57.659,22 € nemá iný majetok, tak za danej situácie sa na obmedzenie v nakladaní s týmito finančnými prostriedkami za účelom zabezpečenia pohľadávky žalobkyne titulom vyrovnacieho podielu javí vydanie neodkladného opatrenia ako nevyhnutné a účelné. Žalobkyni po tom, ako bude vyhovené žalobe o zrušenie jej účasti v žalovanej spoločnosti, náleží podľa § 150 ods. 1 v

spojení s § 61 ods. 2 a 3 Obchodného zákonníka právo na vyrovnací podiel. Za situácie, aká momentálne na strane žalovanej existuje, žalobkyňa nemá inú možnosť, ako zabezpečiť zdroje na jeho výplatu týmto spôsobom.

3 Podľa názoru súdu prvej inštancie, v danom prípade bolo potrebné dočasne upraviť pomery strán sporu, keďže žalobkyňa preukázala naliehavosť dočasnej úpravy tým, že je dôvodná jej obava, že konaním žalovaného dôjde k zníženiu majetku spoločnosti (skonsumovaním preplatku z výťažku z dražby). Svoje tvrdenia žalobkyňa doložila aj listinnými dôkazmi preukazujúcimi speňaženie majetku žalovaného a osvedčila tiež, že neodkladné opatrenie má vecnú súvislosť s právnym vzťahom, ktorý je predmetom sporu vo veci samej (návrh spoločníka na zrušenie jeho účasti v spoločnosti žalovaného). Pokiaľ sa zdôrazňuje súvislosť neodkladného opatrenia s konaním vo veci samej, tak v prípade žaloby o zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti je - ako priamu súvislosť s týmto konaním - možné akceptovať aj požiadavku na vydanie neodkladného opatrenia, ktorého účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov v tom zmysle, že sa ním zabezpečuje aj stav majetku rozhodujúceho pre vyrovnací podiel účastníka. Vydané neodkladné opatrenie svojim účelom a významom je spôsobilé zabrániť zhoršeniu právnej pozície žalobkyne do tej miery, že by sa jej ešte mohlo oplatiť uchádzať sa o konečnú súdnu ochranu, spočívajúcu v požiadavke na zrušenie jej účasti v spoločnosti a následnej výplaty vyrovnacieho podielu (sp. zn. 3Obdo/52/2011). Podľa názoru súdu prvej inštancie, v danom prípade boli osvedčené základné skutočnosti vyžadujúce predbežnú súdnu ochranu, ktoré žalobkyňa aj náležitým spôsobom preukázala a preto súd jej návrhu na vydanie neodkladného opatrenia vyhovel.

4 O odvolaní žalovaného rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 2Cob/191/2018-265 z 30. novembra 2018, ktorým zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5 Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné. Poukázal na to, že z obsahu spisu zistil, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáha zrušenia svojej účasti v žalovanej spoločnosti, pričom navrhla, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému zakáže disponovať s finančnými prostriedkami na účte vedenom v N. N., M. č. N.XX XXXX XXXX XXXX XXXX tak, aby stav finančných prostriedkov na tomto účte neklesol pod 70.000 € z dôvodu ohrozenia vyplatenia jej vyrovnacieho podielu. V súvislosti s vyhodnotením potreby bezodkladne upraviť pomery súd musí nevyhnutne skúmať aj splnenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia, a to že potreba úpravy pomerov je bezodkladná, pričom ďalej je potrebné skúmať otázku ich osvedčenia zo strany žalobkyne, vrátane hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáha zrušenia svojej účasti v žalovanej spoločnosti. Neodkladným opatrením žiadala poskytnúť ochranu svojmu právu na vyplatenie vyrovnacieho podielu z obavy, že by konaním žalovaného mohlo dôjsť k zníženiu majetku. Zo spisu však nevyplýva, že by žalobkyňa osvedčila výšku svojho nároku voči žalovanému. Žalobkyňa svoj nárok neosvedčila tak, aby zodpovedal tomu, že žalovaný má napadnutým uznesením zákaz disponovať s účtom tak, aby stav na účte neklesol pod 70.000 €.

6 Odvolací súd poukázal na to, že v prejednávanej veci nebolo zistené, že žalovaný sa zbavuje svojho majetku. To, že voči žalovanému prebiehajú exekučné konania, nie je možné považovať za zbavovanie sa majetku žalovaným. Pokiaľ žalobkyňa poukázala na to, že exekučné konanie a nariadenie dražby považuje za nezákonné a že žalovaný mal dostatok majetku na uspokojenie vymáhanej pohľadávky, odvolací súd uviedol, že nie je oprávnený riešiť námietky žalobkyne proti exekučnému konaniu, ktoré je samostatným konaním, nezávislým na prebiehajúcim konaní o zrušenie účasti v spoločnosti. Neodkladným opatrením zakazujúcim disponovanie s určitými vecami dochádza k obmedzeniu dispozičného oprávnenia, čím dochádza k zásahu do práv povinnej osoby. Dispozícia s účtom je pre podnikateľskú činnosť obchodnej spoločnosti nevyhnutná a zákaz dispozície s účtom v rozsahu a na čas uvedený v neodkladnom opatrení by mal pre ňu nepriaznivé až likvidačné následky. Právne pomery a ich relevancia sa posudzujú v čase vydania neodkladného opatrenia. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že neboli preukázané zákonné predpoklady pre nariadenie navrhovaného neodkladného

opatrenia v čase, keď nie je jednoznačné, že rozhodnutie vo veci samej v prospech žalobkyne bude existovať a nie je osvedčená ani výška vyrovnacieho podielu, ktorému sa má poskytnúť ochrana. K tvrdeniu súdu prvej inštancie - že za danej situácie na strane žalovaného nemá žalobkyňa inú možnosť, ako zabezpečiť zdroje na výplatu vyrovnacieho podielu - odvolací súd poznamenal, že žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uvádza, že podľa jej vedomostí žalovaný je vlastníkom motorového vozidla a má príjem z prenájmu nehnuteľnosti, teda má vo vlastníctve nehnuteľnosti a vlastní aj hnutel'ny' majetok. S poukazom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

7 Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, v ktorom navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) zmenil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a potvrdil zákonnosť uznesenia Okresného súdu Košice - okolie č. k. 17Cb/11/2018-176 zo 16. augusta 2018 a priznal jej náhradu trov dovolacieho konania. Prípustnosť dovolania dovolateľka odôvodnila s poukazom na ust. § 420 písm. f/ CSP - súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP - odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, pričom pri riešení otázky sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

8 V dovolaní poukázala dovolateľka na to, že majetkovú účasť v spoločnosti žalovaného nadobudla dedením po svojom nebohom manželovi na základe uznesenia Okresného súdu Košice I sp. zn. 24D/470/2009, Dnot 184/2009 z 27.05.2013. Už v priebehu dedičského konania druhý spoločník Z. V., ktorý bol a t. č. je jediným konateľom žalovaného, mal v úmysle bez jej vedomia odpredať nehnuteľnosť, ktorú spoločnosť vlastnila. Uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 24D/470/2009-160 z 24.01.2011 súd zabezpečil dedičstvo a zakázal spoločnosti nakladať s nehnuteľnosťou. Od smrti jej manžela druhý spoločník nebol ochotný zvoliť druhého konateľa tak, ako to stanovuje spoločenská zmluva žalovaného a vyvíja aktivity, ktorými zbavuje spoločnosť majetku, aby ona ako spoločníčka nemala z jej obchodného majetku žiadny podiel. Na jej návrh pred Okresným súdom Košice prebieha pod sp. zn. 9CbR/42017 konanie o zrušenie spoločnosti žalovaného. Odvolací súd sa ani len okrajovo nezaoberal postupom konateľa žalovaného, ktorý cielene bez jej vedomia ako spoločníčky disponuje s majetkom spoločnosti tak, že sa ho cielene zbavuje, pričom konečným vlastníkom vecí, pôvodne patriacich spoločnosti žalovaného, sa stáva jej konateľ a spoločník Z. V., resp. ním ovládané osoby. Na návrh Z. V. bolo pred Okresným súdom Košice I začaté konanie sp. zn. 19C/18/2017 proti spoločnosti DART KOŠICE, s. r. o. o zaplatenie 8.596,96 € s príslušenstvom. Pre vymoženie pohľadávky veriteľa a konateľa Z. V. súdny exekútor Mgr. Ing. Radoslav Kešel'ák dňa 27.12.2017 v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 242EX 532/17 so súhlasom Z. V. vykonal dražbu nehnuteľnosti vo vlastníctve povinného, ktorú vydražila spoločnosť PP SLOVENSKO s. r. o., Nižná Hutka 160, za ktorú koná F. V., teda vydražiteľom nehnuteľnosti je dcéra oprávneného a jediného konateľa povinného v danom exekučnom konaní. Odvolací súd nezohľadnil skutkový stav preukázaný listinnými dôkazmi, a to že konateľ žalovaného zbavil spoločnosť všetkého majetku. Podľa údajov z roku 2015 spoločnosť DART KOŠICE s. r. o. bola vlastníkom motorového vozidla zn. P. O., ktoré dlhodobo a bez platenia nájmu užíva pre svoje účely konateľ spoločnosti, ďalej spoločnosť mala pravidelný príjem z prenájmu časti nehnuteľnosti od spoločnosti ORANGE Slovensko, a. s. a tiež mala hnutel'ny' majetok, ktorý si konateľ prevzal od bývalého konateľa p. I. dňa 11.11.2006. Podľa účtovných dokladov za rok 2015 (ktoré prevzal Z. V. od bývalého konateľa) je stav pokladne vo výške 63.282,45 €, pričom nevie uviesť, kto t. č. disponuje touto hotovosťou. Podľa správy súdneho exekútora zo 14.08.2018 v exekučnej veci 242EX 64/18 spoločnosť DART KOŠICE s. r. o. už nevlastní žiaden hnutel'ny' a ani nehnuteľný majetok, nepodniká a nevykonáva žiadnu činnosť.

9 Podľa názoru dovolateľky, nesprávnosť posúdenia odvolacím súdom vyplýva z bodov 27, 28 a 29 odôvodnenia rozhodnutia, keďže predloženými listinnými dôkazmi (z ktorých je zrejmé, že má voči spoločnosti pohľadávku vo výške 57.596,33 € titulom pôžičky a exekučný nárok vo výške cca 9.000 €, t. j. spolu vo výške viac ako 74.000 €) preukázala minimálnu výšku nároku na vyrovnávací podiel v spoločnosti po zrušení jej účasti v nej. Skutočnosť, že žalovaný koná tak, že sa zbavuje svojho majetku dosvedčuje fakt, že už nevlastní žiaden hnutel'ny' a ani nehnuteľný majetok a že konateľ spoločnosti

počas exekučného konania, v ktorom mal byť spoločnosti poukázaný zostatok výťažku z dražby nehnuteľnosti, založil nový účet, ktorý nebol obsahom uznesenia Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 17Cb/11/2018. Dovolateľka poukázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obdo/52/2011 z 29.11.2011, z ktorého vyplýva, že v prípade žaloby o zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti je možné akceptovať ako priamu súvislosť s týmto konaním aj požiadavku na vydanie predbežného opatrenia, ktorého účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov v tom zmysle, že sa ním zabezpečuje aj stav majetku rozhodujúceho pre vyrovnávací podiel účastníka. Vyššie uvedené odvolací súd opomenul zohľadniť a vysporiadať sa tak s následkami svojho rozhodnutia pre ňu, keď po právoplatnom skončení sporu o zrušenie účasti v spoločnosti a v čase, kedy by sa mal riešiť stav vyplatenia vyrovnávacieho podielu, žalovaný nebude vlastniť žiaden majetok. Pritom súdna prax predbežné opatrenie posudzuje ako vhodný zabezpečovací inštitút civilného procesu. Jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti dočasnou a provizórnou úpravou zabrániť nepriaznivým následkom, ktoré by mohli nastať pred začatím konania alebo už v začatom konaní. V prebiehajúcom spore sa domáha zániku účasti v spoločnosti žalovaného, s čím je spojené aj jej zákonné právo na vyrovnací podiel, ktorého hodnotu sa prostredníctvom neodkladného opatrenia pokúša stabilizovať, resp. neznižovať.

10 Z vyššie uvedených dôvodov dovolateľka má za to, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe vo veci opodstatnenosti vydania neodkladného opatrenia pre zabezpečenie majetku spôsobilého na vyplatenie vyrovnacieho podielu po zrušení účasti spoločníka v spoločnosti, pri preukázaní ostatných zákonných podmienok pre vydanie neodkladného opatrenia.

11 K dovolaniu žalobkyne zaslal žalovaný písomné vyjadrenie v ktorom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne odmietol a priznal mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

12 Žalovaný poukázal na to, že v predmetnej veci nie sú splnené podmienky pre prípustnosť dovolania žalobkyne ani podľa ust. § 420 písm. f/ a ani podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Dovolanie žalobkyne trpí zásadnými nedostatkami argumentácie vo vzťahu k namietaným ustanoveniam CSP, ktoré nie je možné preklenúť. Žalobkyňa, ako je zrejmé z jej podaní, má zásadné výhrady voči statusu žalovaného a štatutárneho orgánu žalovaného, avšak táto nespokojnosť sama o sebe nezakladá porušenie procesných práv žalobkyne súdom, pokiaľ ten rozhodne inak, ako si to želá žalobkyňa. Procesným postupom v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP je len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci, znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosť jej aktívnej účasti na konaní, avšak nie samotné rozhodnutie súdu. Postupom súdu potom nemôže byť ani jeho odôvodnenie, úlohou ktorého je len vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol. Žalobkyňa od samého začiatku bola aktívnou účastníčkou konania o vydanie neodkladného opatrenia, zastúpená profesionálom - advokátom, využívajúc procesné práva v súlade s ustanoveniami CSP v jeho maximálnom rozsahu, pričom odvolací súd nerealizoval žiaden procesný úkon, ktorým by bolo žalobkyňi znemožnené riadne realizovanie jej procesných práv. Samotná žalobkyňa porušenie svojich procesných práv zo strany súdu riadne, resp. vôbec nezdôvodnila, preto dovolanie podľa ust. § 420 písm. f/ CSP je neprípustné.

13 K tvrdenému dovolaciemu dôvodu v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP žalovaný uviedol, že z dovolania žalobkyne nie je zrejmé, aká má byť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu k ňou tvrdeným porušeniam práv, keďže jediné rozhodnutie, na ktoré žalobkyňa v dovolaní poukazuje a tvrdí o ňom, že nebolo akceptované odvolacím súdom, je rozhodnutie vo veci sp. zn. 3Obdo/52/2011, ktoré žalobkyňa pravdepodobne považuje za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Interpretácia odôvodnenia rozhodnutia sp. zn. 3Obdo/52/2011 zo strany žalobkyne vyznieva za daných legislatívnych okolností skutočne rozporuplne a mätúco, keďže odvolací súd v uvedenej veci odmietol dovolanie z dôvodu, že nedošlo k porušeniu žiadnych procesných práv dovolateľa, pričom odvolací súd k meritu veci nevyslovil žiadnu právnu vetu, ktorá by predstavovala založenie alebo potvrdenie „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ v otázkach postupu súdov nižšej inštancie pri vydávaní neodkladných opatrení v oblasti zabezpečenia prípadných budúcich nárokov na vyrovnacom podiele

spoločníka, pri zániku jeho účasti v spoločnosti na základe súdneho rozhodnutia. Z právnej argumentácie žalobkyne v dovolaní nie je zrejmé, ktoré právne posúdenie odvolacím súdom považuje za nesprávne, ako mala byť predmetná vec posúdená a s akou ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu sa odvolací súd dostal do rozporu. Dovolanie je preto podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP neprípustné.

14 Následne žalovaný zaujal stanovisko k skutkovým tvrdeniam žalobkyne s poukazom na to, že žalobkyňa nikdy nepreukázala dôvodnosť navrhovaného neodkladného opatrenia na sumu 70.000 €, ktorá by zodpovedala jej budúcemu nároku na vyrovnanom podiele ako spoločníčky v spoločnosti žalovaného. Uvedenému jednoznačne svedčia účtovné závierky spoločnosti za predchádzajúce účtovné obdobia, a to nielen za obdobie bezprostredne predchádzajúce podaniu žaloby o zrušenie účasti žalobkyne v žalovanej spoločnosti. Ďalej poukázal na to, že žalovaný má dvoch spoločníkov, ktorí tiež disponujú nárokom na vyrovnací podiel v prípade, ak dôjde k zrušeniu a zániku spoločnosti na základe podnetu žalobkyne v inom súdnom konaní. Žalovaná spoločnosť objektívne nedisponuje prostriedkami, ktoré by mali byť predmetom neodkladného opatrenia zabezpečené, a to dokonca len v prospech jedného spoločníka (žalobkyne).

15 K vyjadreniu žalovaného zaslala žalobkyňa písomné vyjadrenie v ktorom uviedla, že sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že v danej veci nie sú splnené podmienky pre prípustnosť dovolania. Konanie o neodkladnom opatrení má osobitnú povahu a je možné považovať za samostatné konanie s osobitnými procesnými pravidlami a vlastnými zákonnými ustanoveniami. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je rozhodnutím, ktorým sa konanie o neodkladnom opatrení končí. Navrhla preto dovolaniu v celom rozsahu vyhovieť.

16 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (ust. § 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či tento mimoriadny opravný prostriedok je procesne prípustný.

17 Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

18 Podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19 Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

20 Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP. Pri skúmaní prípustnosti dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzal z toho, že dovolaním je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, vydané v konaní o nároku na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom práve dôkladné skúmanie povahy napadnutého rozhodnutia (či sa jedná o rozhodnutie vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí) považoval za kľúčový aspekt pre posúdenie otázky prípustnosti dovolania.

21 Dovolací súd preto v preskúmvanej veci zisťoval, či uznesenie odvolacieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia, napadnuté dovolaním, je rozhodnutím vo veci samej, prípadne rozhodnutím konečným, ktorá povaha rozhodnutia by otvárala dovolaciemu súdu možnosť preskúmať prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP. Dovolací súd upriamuje pozornosť na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Obdo/64/2019 zo 6.11.2019, sp. zn. 1Obdo/51/2011 z 15.08.2019, sp. zn. 3Cdo/157/2017 z 11.10.2017, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR pod č. R 21/2018, rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obdo/66/2017 z 19.06.2018, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR pod č. R 76/2018).

22 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení je prípustné dovolanie podľa ust. § 420 CSP len vtedy, ak má charakter rozhodnutia vo veci samej. Pri neodkladných opatreniach nekonzumujúcich vec samu (vo vzťahu k vylúčeniu prípustnosti dovolania) zohľadňuje, že ide (len) o dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené. Neodkladné opatrenie má v takomto prípade nastoliť určitý stav len dočasne a bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu, poskytovanú až rozhodnutím súdu vo veci samej. Zákonnodarca tu nepochybne zohľadnil, že procesné nesprávnosti súdov, ku ktorým pri tom môže dôjsť, sa v takom prípade vyznačujú nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení strán sporu (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/157/2017). K uvedenému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/83/2017 zo 14. júna 2017, v ktorom uviedol, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej len vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Taktiež v uznesení sp. zn. 3Cdo/157/2017 z 11.10.2017 dovolací súd vyslovil, že dovolanie nie je podľa § 420 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým dovolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého, bola podaná nadväzujúca žaloba. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má teda povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, podaného po skončení konania (pri splnení podmienok ust. § 325 ods. 1 CSP). Rovnako v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa ust. § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu (viď uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/154/2018 z 28.03.2019).

23 O rozhodnutie, ktorým sa konanie končí by išlo v prípade, ak by súd musel vec skončiť procesne (pre existenciu prekážky vecného prejednávania odôvodňujúcej zastavenie konania alebo odmietnutie podania) bez toho, aby vec (meritórne) prejednal.

24 V posudzovanom prípade nejde o rozhodnutie vo veci samej, resp. ani o iné (nemeritórne) rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, preto prípustnosť dovolania nemožno vyvodzovať z ustanovenia § 420 CSP. Dôvodom je skutočnosť, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný v prebiehajúcom konaní vo veci samej (o zrušení účasti spoločníka v spoločnosti), ktoré doposiaľ nie je skončené. Nejde teda o prípad neodkladného opatrenia „konzumujúceho vec samu“ (R 21/2018 a R 76/2018).

25 Dovolateľka prípustnosť dovolania vyvodzovala aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v otázke „opodstatnenosti vydania neodkladného opatrenia pre zabezpečenie majetku spôsobilého na vyplatenie vyrovnávacieho podielu po zrušení účasti spoločníka (žalobkyne) v žalovanej spoločnosti“, pri preukázaní ostatných zákonných podmienok pre vydanie predbežného opatrenia, s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obdo/52/2011 z 29.11.2011, od ktorého sa podľa tvrdenia žalobkyne mal dovolací súd odkloniť. Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že v posudzovanom prípade nie je daná prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 CSP, čo expressis verbis vyplýva z odseku 2 citovaného ustanovenia, podľa ktorého dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak dovolací súd rozhodol o odvolaní proti

uznesení podľa ust. § 357 písm. a/ až n/ CSP. V posudzovanom prípade ide o rozhodnutie odvolacieho súdu v zmysle ustanovenia § 357 písm. d/ CSP (odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uznesení súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), preto dovolanie proti takémuto rozhodnutiu podľa ust. § 421 ods. 2 CSP nie je prípustné (viď sp. zn. 1Obdo/62/2019).

26 Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže nie je daná procesná prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP a ani podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa ust. § 447 písm. c/ CSP odmietol, keďže dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. S poukazom na uvedené sa dovolací súd už nezaoberal skúmaním vecnej dôvodnosti podaného dovolania.

27 V dovolacom konaní úspešnému žalovanému dovolací súd priznal súd nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspešná nebola. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, veta druhá CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

28 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uznesení nie je prípustný opravný prostriedok.